

AZ ÚJ CIMBORA

Családszövetség képes gyermeklapja

MEGJELENIK HAVONTA HÁROMSZOR

SZERKESZTI ES KIADJA:

F. LÁSZLÓ MARCELLA

Pufi, a karika cérna és a síró baba

(Szöveg a belső oldalon)

APRÓSÁGOK — TARKASÁGOK

Pufi, a karika cérna és a siró baba.

Pufi: Igazán kérem nekem fogalmam sincs róla, hogy bonyolódott bele ebbe a dologba. A baba játszott a cérnakarikával. Ide dobta, oda dobta, én meg körül szaladtam vele a szobában. Csak azt vettem észre, hogy a furfangos cernája tekeredik rám, tekeredik a babára, csak a karikára nem akar tekeredni. Már a fülem se látszik ki belőle. Ez azonban még a kisebbik baj lenne. A nagyobbik baj ott van, hogy a baba rákezdett sirni. Nekem pedig meghasad a szívem, ha gyereksírást hallok.

Csak nézzenek rá kérem a címképre és mondják meg nekem, mit tegyek?

ARANY ÁBÉCE

J. — Jó- és balsorsodban egyként áldd az Istent; Ő adta a jót, s Ő az, akitől a rossztól is megment.

K. — Két kulccsal nyílik a boldogság kapuja; egyik az imádság, másik meg a munka.

L. — Légy jámbor, szorgalmas, szelid és engedelmes, Isten és ember előtt csak így lehetsz kedves.

M. — Mi másé, azt ne bántsd, mert telked terheled, s az e liher alatt a pokolba sülyed.

Az Uj Cimbora szatmári rajzkiállításán nagy érdeklődést váltottak ki a Miki egér rajzok. Egész külön kis birodalma volt Miki öfenségének, részint a gyermekek beküldött, részint Szigyártó Vally munkatársunk ajándékba küldött rajzaiból. De a legnagyobb sikere a nyáron Kolozsváron kiadott magyar-eszperantó nyelvű Miki egér levelezőlapoknak volt. Vásárolták is a kis cimborák. Egy-egy füzet 9, kifestésre is alkalmas lev. lapot tartalmaz. Egy füzet ára 25 lei. Levlaponkint 3 lei, amelyet postabélyegben is beküldhet az, aki szeretne ezekből a levelezőlapokból.

Kovács Nándor öreg tanító bácsi, aki az új cimboráknak nagy szeretettel irogat, most kiadta a jó gyermekek öröme kis füzetben az arany Ábécét, néhány szép nótával és verssel együtt 10 lejért kapható a szerkesztőségünkben. Ezt is be lehet küldeni postabélyegben.

Az Uj Cimbora előfizetőgyűjtő versenye.

Erőben az élet. Kis lapunk is csak úgy tudja nemes célkitűzéseit megvalósítani, ha munkatársaink, jóbarátaink együtt küzdenek velünk vállvetve az Uj Cimbora megerősödéséért. Minden újabb előfizető egy-egy téglá, mellyel a gyermekvédelemnek, a gyermekevelésnek a fundamentumát rakjuk le. Az elmúlt héten a következők előfizetőgyűjtéséért mondunk hálás köszönetet:

Steiger Béláné Szatmár (Nagy Kató, Mihaieni). B. Rafael Anna Tövis (Rafael Manyika Algyógy, Löwy Évike Déva, Elekes Magda Marosvásárhely.)

Ugyancsak itt mondunk köszönetet Izsák Ödönnének Arad, aki az Uj Cimbora kis perselyébe 40 leit küldött.

Névnapi köszöntőkről.

Nagyapó, nagyanyó, akik titeket úgy szeretnek, nem érdemelnék meg, hogy a népnapijukon felköszöntésétek őket? Nosza Jutka, Pista keressetek egy szép verset Nagyapónak, Nagyanyónak. De nem is kell keresni, mindjárt találtok itt az Uj Cimboraiban is, csak nézzetek jól körül.

Nagyapó (nagyanyó) névnapjára.

*Fehér galamb fehér szárnyon
Ablakomon berepült,
Duruzsolva, turbékolva
A vállamra települt.*

*Azt suttogta, turbékolta,
Hogy szereti nagymamát
S neve napján galamb szive
Üdvözetét adjam át.*

*Elmondom hát nagy örömmel,
Mit üzent a kis galamb,
Mig lelkemben zeng a hála,
Ezüst szavu szép harang.*

*Isten áldjon, Isten védjen,
Nagyanyácskám tégedet,
Adjon itt lent boldogságot
S ott fent örök életet.*

Földes Zoltán.

A ragyogó tollu kis madár

Irta: Székely Irma

Az Ilus édesanyja már évek óta betegeskedett. Nem tudott dolgozni. Így mindenről Ilusnak kellett gondoskodni. Dolgozott is szegény nagyon sokat, csak hogy orvosságot, meg kenyeret tudjon venni beteg édesanyjának. Ha valaki be-be nézett a kis házikó ablakán, nem egyszer láthatta Ilust édesanyja ágya mellett térdepelve imádkozni... Édes Istenem, gyógyítsd meg beteg édesanyámat!... Rebegete nem egyszer a kisleány. De bizony, egy emberfia sem kukucsált be soha, csak egy kis madár szállott minden nap az ablak párkányára. A tolla úgy ragyogott, mint a legszebb drágakő.

Minden reggel vig dalával keltette fel Ilust. Szerette is nagyon és ha csak annyi kenyere volt, amivel a madár lakhatott jól, azt is odaadta. Azzal nem törődött, hogy ő éhen maradt. A ragyogó tollu kis madár pedig, hálából gyönyörűen énekelt a jószívű kislánynak. Nem feledkezett meg róla soha. Mindennap felkereste, sőt ha látta, hogy Ilus szomorubb, mint máskor, egész nap csak a házikó körül röpködött és dalolt. Igyekezett megvigasztalni kis barátnőjét.

Egy reggel nem kellett felköltetni Ilust. Már ébren volt, mikor a ragyogó tollu kis madár az ablakára röpi... Ott sirt az édesanyja ágya mellett. Tegnapról mára árva lett. Meghalt az, akit olyan nagyon szeretett. Most már senkije sem volt. Szép nagy fekete szeméből csak úgy patakzott a könny s a kis madár vele zokogott.

Ilus miután édesanyját eltemették, elindult szerencsét próbálni, szolgálatot keresni. A kis madár mindenütt dalolva követte. Ment mendegélt s olyan jól esett neki, hogy a madár kíséri. Egyszer csak egy nagy erdőbe ért. Már a nap is hanyatlóban volt. Gondolkozott, mit csináljon, tovább menjen, vagy az erdő szélén várja meg a reggelt s akkor vágjon neki annak

a nagy rengetegnek? Nem törte a fejét sokáig, neki indult. Ugy gondolta, ő tőle nem vehetnek el semmit, hiszen nincs egyebe, csak egy pár rongyos ruhája. A kis madár is biztatta a dalával: ne félj, én is veled megyek!

Ment, mendegélt a sűrű bozótban, míg csak rá nem esteledett egészen. Akkor keresett egy sűrű bokrot és annak az aljába lefeküdt. A ragyogó tollu kis madár meg a bokorra szállott és egy altató dalba kezdett. A hosszú gyaloglástól elfáradva, csakhamar mély álomba merült a leányka.

A koromsötét éjszakában szentjános bogárkák ezrei csillogtak. Egyszer csak a kis madár megrázta magát... s akár hiszitek, akár nem... egy gyönyörűség szép királyfi lett belőle. Befújta kis arany sipjába s egyszeribe apró tündérek jelentek meg. — Mit parancsolsz, felséges urunk? — kérdezte az egyik tündérke.

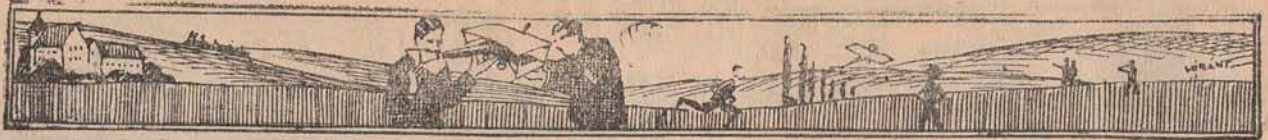
— Hozzátok királyi hintómat s Ilust szépen, hogy fel ne ébredjen, tegyétek fel és meg sem állunk hazáig.

A hintó csakhamar ott termett. Azt látták volna, milyen gyönyörű volt! Margaretta volt a kereke, rózsaszírom az ülése, szagos rezeda a rudja és nyolc tarka lepke élébe fogva...

Mikor Ilust feltették, maga a királyfi a bakra ült s a holdsugár gyeplőt a kezébe fogva, megindult sebes repüléssel a fogat. Meg sem álltak Tündérorszáig.

Ilus felébredésekor nem akart a szemeinek hinni, de egyszeribe ott termett a királyfi és azt mondta: Ne csodálkozz, Tündérorszáiban vagy, én hoztalak ide, amiért mindennap etetél s olyan jó voltál hozzám. Ilyen jó szívű feleség kell nekem.

Aztán volt ott dinom-dánom, nagy lakodalom! Szólt a muzsika meg a pacsirta. Táncoltak a tündérek, de még az öreg király és királyné is. Talán még most is táncolnak... Eredj el Tündérorszába és nézd meg.

Föld alatt, föld felett

I r t a : L á s z l ó M a r c e l l a

— Ne beszélj öcsém! Csak nem így tanítják? Hisz akkor kifordul már a világ is a sarkából, ha kétszerkettőre azt mondják, hogy négy.

— Ugy bizony kedves bátyám. De a föld felszínén nemcsak ennyit tudnak az emberek. Nagy könyveket tanulnak végig. Ők ugyan nem élnek tovább hatvan-hetven évnél, de azért tudják, mi volt, hogy volt ezelőtt száz-ezer évvel is. Tudnak házat építeni, meg hidakat a folyókon keresztül, hajókat, repülőgépeket, autót, rádiót, ruhát, cipőt, papírt, mindent amit csak kigondolnak, meg tudnak csinálni.

Egyszerre távoli nagy síkság tűnt a szemük elé.

— Most már nemsokára otthon leszünk — mondta Sósforrás nagybácsi. Az a távoli nagy mező a te hazád. Szökőkut elerzékenyülten nézett a távoli haza felé, amelynek határánál álltak s ahol kétezer és egynehány évvel ezelőtt ő is született.

Egész más, új világ kezdődött itten. Ahol eddig jöttek, keresztül a föld alatt a hallgató fekete erdőben, Ásványországon, a titkosmélyü barlangok utjain, mészke és sziklafolyosókon, mindenütt nagy nagy csend honolt. Évezredes, vagy tán évmillió csend telepedett az ásványokra, kőzetekre.

Mennyivel más volt itt az élet a Vizek országában! Élet, zaj, csörgedezés, csacsogás, harsogás, zugás hallatszott távolról. Ez a sokféle hang összevegyült, mint egy hatalmas nagy zenekar, melyet rádió röpit szét nagy távolságokra, a világ minden tája felé. Ugy hallatszott a sokféle hang Szökőkuték felé, akik Ásványországon keresztül jöttek a Vizek országába.

Az ország határánál egy hatalmas, mély vizü Feketefolyam állott őrt.

— Kik vagytok, mit akartok? — kérdezte meg tőlük zordonan.

— Na nézd a fickót, méltatlanko-

dott a nagybácsi, még meg sem ismer! Rakj öcsém ókulárét a szemedre, ha nem látsz jól és a vén Sósforrást meg nem ismered, meg az én kedves Szökőkut öcsémet, aki most a földfeletről tért vissza.

Az őrtálló Feketefolyam elrestelte magát. Most már nem szólt egy szót sem, hanem utat nyitott a vendégeknek.

Utánuk összeesapódott az út és szigoruan és zordonan újra vigyázz-ba állt Feketefolyam az ország határánál. Vigyázott, örködött, nehogy a szomszéd országból átesapjon az ősi ellenség, a Tűz és felprédálja az ország népét. A Tűz és a Viz ugyanis már a világteremtése óta harcban vannak egymással. Hol a Tűz kerekedik felül, hol a Viz.

A Tűz és a Viz nemcsak a földalatt keresik egymást halálra, hanem a föld felett is. És nemcsak egymás ellen harcolnak, hanem az Ember ellen is. Az Ember féken tartja a Tűzet, a Vizet is. Vigyáz rájuk és fél tőlük, mert mindakettő félelmes tud lenni. Sokszor nem kell egyéb, csak hogy valamelyik engedetlen gyermek gyufával játszik s egy piciny szikra kiroppenjen a világba. Ez az egyetlen szikra lángra gyújtja a papírt, a szalmát; a szalma a fát, a házakat. S a Tűz, mint gonosz szellem lángnyelveivel hamuvá éget mindent, a kicsi bölcsőt a házban, az ágyakat, a ruhákat, a szekrényeket, sziszegve öltögeti gonosz nyelvét a Tűz s összeégeti még az engedetlen, rossz gyermeket is, aki kiengedte ezt a gonosz szellemet a világba.

Barlangi folyam története.

Már jó darabon mentek egymás mellett az öreg Sósforrás és Szökőkut. Ereeskét kézen fogták és úgy vitték. Fáradt is volt már Ereeske, meg álmos is. Szökőkut egyszerre megszólalt:

— Kedves Sósforrás bátyám, egyszer ígerte nekem, hogy elmondja nagyanyámnak, Barlangi Folyamnak az élettörténetét. Nagyanyám

az igen öreg és tiszteletreméltó Barlangi Folyam nagyon szeretett engem kicsi koromban és szebbnél-szebb meséket mondott el, ha mesélő kedvében volt. Elmesélte nem egyszer a Hallgató fekete erdők meséjét is.

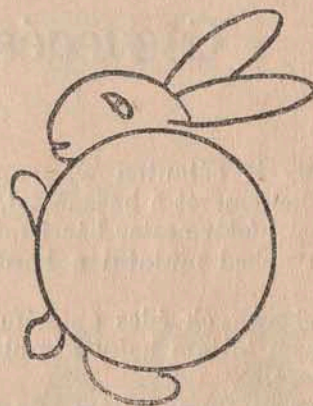
— Ezt is elmesélte? Akkor, ha tudod ezt a mesét, megmondhatom neked, hogy ez a világ legszebb, de egyuttal a legszomorubb meséje is, mert ez valóban meg is történt. Nagyanyátokat sokan kérték, hogy mesélje el az élete történetét. De ő ilyenkor különösen, furesán mosolygott.

— Tudom — vette át a szót Szökőkut, — így mondogatta:

— Majd elmondom egyszer kicsi unokáim, s ha én nem mondanám el, elmondja nektek az öreg Sósforrás, ha én már nem fogok közte-tek élni.

(Folytatjuk.)

Jó a tej Zsuzsika?

Rövid farkam, hosszú fülem van nekem. A kenyerem kinn a mezőn keresem. A káposzta a kenyerem tudjátok, azért hát a nyuszit ne is bántsátok.

(Próbáljátok meg lerajzolni ezt az okos szemű kedves kicsi nyuszikát.)

ŐSZI VERS.

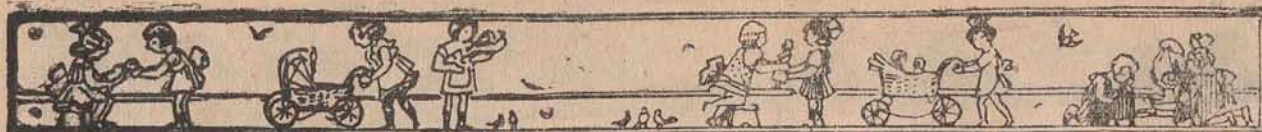
Őszi utak partján
Hervadó avarból
Félve alig... alig
Késett kis virágok
Bimbója kihajlik.

Holt lombok takarta
Ködös, rőt tengeren
Ijedten néznek szét,
Hideg szél surolja
A gyenge rügyecskét.

Szívembe nyilallik,
Milyen szép volt a nyár,
Mily perzselő meleg,
Szegény kis virágok
Mit vétettek ezek?

Sors mostoha keze
Hervadt lombok közzé
Miért hintette el,
Hisz minden kis virág
Sugarat érdemel.

Kirjákné Kovács Emma.

Csevegés Tudóka Ferkóval

A kádár mesterségről.

— Most úgy is sétauton vagyunk fiam, kössük össze a kellemeset a hasznossal, nézzünk be a Szücs Józsi kádármester bácsi műhelyébe, meg szeretném neked mutatni a hordókészítés mesterségét.

— Kíváncsi vagyok édes apukám nagyon, mert én még nem láttam hogy készül a hordó, a kád és a dézsa.

— A kádár mesterség fiam, nagyon régi eredetű, amióta szőlő van, azóta bor is és amióta bor, azóta hordó is. A kádár mesteremberre meg nagy szükség van ám különösen ősszel, szüret előtt. A szőlőt kádakba, hordókba, dézsákba szokták leszedni, kipréselni és leszűrni, ezeket az eszközöket pedig a kádármester bácsi készíti. Lám csak milyen jókedvű, mosolygós arccal közelít felénk Józsi bácsi, talán már tudja, hogy mi jóba járunk . . .

— Nézd csak Ferkó, látom, hogy te érdeklődő gyermek vagy, megmutatom neked, hogy miképpen készültek itt ezek a hordók, dézsák, kádak, amelyeket itt már készen látsz.

— Ni milyen hosszú fatörzs az, miért van az ott a földön?

— Én is azzal akartam kezdeni Ferkó. Az erdőből vettük azt donga anyagnak. Közönséges erdei tölgy. Ez a nyersanyag.

— De szép darab ám.

— Haszonfának az a jó, a tul göbös a tűzre való. Lám ezt a hosszú henger alakú fatörzset fölfűrészeljük olyan nagy darabokra, amilyen magas hordót vagy kádat akarunk készíteni, aztán széthasogatjuk az egyes darabokat olyan alakúvá, amilyen a hordónak egyes deszka-darabja lesz és száradni hagyjuk.

— És meddig kell a dongának száradnia Józsi bácsi?

— Két-három évig, sőt tovább is. Mikor jól kiszáradtak, akkor lehet aztán hozzáfogni a földolgozásához.

— Hogy lesz ezekből a különálló fadarabokból olyan erős hordó?

— Figyelj csak tovább Ferkó és mindjárt megérted. A jól kiszáradt dongát szépen össze-

válogatjuk nagyság és méret szerint. Jól meg-nézzük ám, hogy melyik darab való egyfenekű dézsának, melyik nagyobb kádnak és melyik jobban hajlitható hordónak. Ha csak kádat, favedret, vagy dézsát akarunk készíteni, akkor olyan hosszú trapéz alakúra gyaluljuk a dongát. A keskenyebb vége lesz a dézsa aljánál, a szélesebb része fenn a szájánál, ha pedig hordót akarunk készíteni, akkor mindkét végét egyenlő keskenyre gyaluljuk, közepe felé pedig fokozatosan szélesedőre. Így jobban össze fog állani és kiadja majd a hordó gömbölyűségét is.

— Azt még megértem, hogy a dongák egyes végeit egymáshoz lehet kör alakban erősíteni és abroncesal összefogatni, de hogy tudják a felső tetejét is összefogni?

— Itt van a mesterség titka Ferkó! Természetes, hogy így nem lehet meghajlítani, mert könnyen eltörne a donga, de tüzet rakunk bele, akkor átmelegszik és egy kötél és idevaló szorító esavar segítségével a felső része is összejön körbe úgy, hogy kívül abroncesot lehet ráverni, ami aztán összefogja és úgy marad.

— Igen ám, de hogy teszik bele most már a fenekét, meg a tetejét?

— Azt is megcsinálja a mestere. Nézz csak ide, itt van ez a gyalu, látod, olyan félhold alakú az alja, olyan benne az itt kiálló gyaluvas is. Ezzel gyalulunk a felső és alsó végéhez közel belül mélyedést „csiny“-t a hordónak, oda fog bemélyedni a hordó alja és teteje. Természetes aztán Ferkó az is, hogy le kell ezt a hordót gyalulni kívül és belül, hogy sima legyen, ahhoz is van megfelelő domboru és homoru gyalu, aztán lyukat furunk rá és úgy huzzuk, erősítjük rá mégjobban az abroncesot. Lám csak Ferkó, így készülnek ezek a favedrek, mosódézsa és kádak, különböző méret szerint egészen két méteres nagyságig is és kisebb-nagyobb sörös, boros, olajos hordók.

— Ni Józsi bácsi, mi ott a hordó alján az a beégetett írás?

— Majd elfelejtettem, az a hitelesítő hivatal bélyege és följegyzése. Ugyanis a kész hordót aztán megmérik hány liter folyadék fér bele. Sulyra mérik. Ugyanis ahány kiló, annyi liter ürtartalnu. Lemérik a hordót üresen, lemérik vízzel tele és így állapítják meg a pontos ürtartalmát és azt jegyzik fel a hordó tejére.

— Most pedig fiam köszönjük meg Szücs József kádármester bácsinak a szivességét, amiért kedves volt nekünk ezt az ősrégi iparágat ilyen szépen bemutatni és megmagyarázni.

— Köszönöm szépen Józsi bácsi, ezzel is többet tudok.

Bacsoni János.

Cica bál

Mind egyforma liz kis cica,
Culi, Cuki, Ica, Mica,
Cunci, Mici, Cili, Cirmos
Bizony nem levelet ír most.

★
Mennek mind a cica bálba.

II.

Cica bálban százan lesznek
Bilétáért pénzt nem vesznek,
Hanem, aki oda megyen,
Fürgelábu láncos legyen.

★
Fürgelábu láncos legyen.

III.

Cirmos táncol majd Icával
Culi meg a kis Micával,
Többiek is párra lelnek
S a nagy kedvben táncra kelnek.

★
S járják majd a hoppersa polkát.

IV.

Még az újságok is irták,
hogy a láncot egyre ropták
Cili, Cirmos, Ica, Mica
Az egyforma liz kis cica.

Left is ám ebből hadd el hadd
A papucsuk mind elmaradt
Három suszter egyre varrja
Ézt károgja a vén varja.

Ha akarja, majd bevarrja
Hadd károgjon a vén varja,
Lám neki az orrán akadt,
Hogy a bálnak hire maradt.

ÉDESANYA POSTÁJA:

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

Az orvos és beteg közötti kapcsolat is elképzelhetetlen kölcsönös szeretet nélkül. Éppen így sikeres paedagogiai munka is csak a tanítvány és nevelője kölcsönös szeretetén alapulhat. Hogyan jön ez a harmonia tanító és tanuló között létre? A tanító és tanár azt a gyermeket szereti, aki iparkodik az iskolai előírásoknak megfelelni, szorgalmat és engedelmisséget tanusít. A gyermek tehát az iskolai kötelezettségek pontos elvégzésével, amelyre az ösztönzést otthonról, szüleitől kell kapnia, kivívja tanítója és tanára szeretetét. Így nyúlik vissza a gyermek iskolai sorsa és helyzete a szülei házba, mert az iskolai kvalitások részben az otthoni szoktatás és nevelés eredményei.

A tanító és tanár viszont azért éri el azt, hogy a gyermek is szeresse őt, ha igazságos. A tanár és tanító köteles számolni azzal, hogy a gyermeknek már a 7. éven túl nagyteljes igazságérzék van. Ez az igazságérzet uralkodik a gyermek eszmevilágában, jelentkezik már a mesék korában, s mindennél a magyarázata az ő szemében csak akkor világos és teljes, ha az igazság kielégítését tartalmazza. Ez az igazságérzet oly nagy, hogy még a megérdemelt büntetést is szívesen elviseli s így a nevelésnek nem akadály, hanem méginkább elősegítője. Ennek a két főtényezőnek: a gyermek kötelességtudásának, a tanító igazságosságának eredménye a kettőjük között kifejlődő kölcsönös szeretet. Ha ez hiányzik, súlyos konfliktusok s összeütközések jelentkeznek, amelyet a gyermeki lélekre s egészségére roppant károsak.

Egy gyermek leveléről kell megemlékeznünk az „Édesanya postájában”. Kis Cimboránk: Szilágyi Magda leveléről, aki tőlünk kérde, hogy mihez fogjon, milyen pályára menjen, hogy szülein, testvérein segíthessen? A hajdan gond nélkül élő kis családot tönkretette a tavaszi áradás ugyannyira, hogy most a legnagyobb inséggel néznek a tél elé. Mihez fogjon egy 7 elemű végzett 13-14 éves leányka

ma? Tesszük fel magunknak is a kérdést. Mihez fogjon, amikor még felnőtt munkabíró emberek sem tudnak munkához, kenyérhez jutni. Nehéz egy ilyen kérdésre megoldást találni, de azért feltesszük mégis az „Édesanya postájában”, kérjük szóljon hozzá az, aki tud megoldást, lehetőséget találni még ma is, az ilyen utra induló, tanárestalan kiesi életvándorok számára.

Ahogy kis munkatársaink irnak . . .

HINTA PALINTA.

Hinta palinta!
Magasba száll a hinta.
Daltól hangos a határ,
Elmult már a meleg nyár.

Hinta palinta!
Sesessen száll a hinta,
Már a fellegekbe jár,
Könyven, mint egy kis madár.

Zilah, 1933. aug. 20.

Hinta palinta!
Fellegekbe a hinta.
A nap mosolyogva nézi,
Sugart meg tetézi.

Bölöni Sárka.

ni az őzikét. Erzsike és Bandi csak játszani tudnak vele, de nem tudják gondozni; fogalmuk sincs arról, hogy mivel kell eltartani?

Apa: De most édes gyermekeim intézzük kérdést anyukához: adjon tanácsot, hogy mit tegyünk az őzikével?

Anya: Gyermekeim! Emlékezzetek csak vissza a szomszéd asszonyra: a szegény Sári nénire, aki husvétkor hirtelen elhalt tüdőgyulladásban. Elmaradt tőle az alig két hónapos Piroska; cselira fogták, vagyis mesterséges módon akarták fölnevelni, de nem sikerült; az aranyos kis leányka hat hét múlva az édes anyjához költözött. Így vagyunk ezzel a fejletlen kis őzikével is; figyeljete csak reá: milyen félve néz jobbra-balra és keservesen ümmög; bizonyosan az anyját hívogatja. Az anyja is egész nap kereshette eltévedt fiaeskáját; a kis őzikének még az anyja mellett van a helye, apuka majd befogja a kis kocsiba a Szürke lovunkat s kimegyen veletek ama hegyi patakhoz, ahol halászott és megfogta a kis őzikét. Való-

színiüleg már ott fogjátok találni az őzike apját és anyját; milyen örömmel fogadják majd eltévedt fiaeskájukat.

Bandi: Köszönjük édes anyuka a szép oktatást, holnap vissza vesszük a kis őzikét.

Apa: Én is az édes anyáttal egyetérték, csak éppen azért hoztam el az őzikét, hogy nektek bemutassam, de már előre elhatároztam magamban, hogy visszaviszem.

Anya: No, ha így áll a dolog gyerekek, egykettőre lefeküdni, hogy holnap korán kelhesetek. Micsoda pompás kirándulásban lesz részetek, ha jó idő lesz.

Gyermekek mind: Nagyszerű! pompás! jaj de jó lesz! Éljen a kirándulás! éljen, éljen! Most megyünk hamar lefeküdni, hogy reggel jókor kelhessünk (közönséghez) a bácsiknak és néniknek is jó éjszakát kívánunk. (Indulnak ki egymást karon fogják, míg mennek, hangosan örvendeznek.) Éljen, éljen! a holnapi kirándulás!

Kovács Nándor.

Az Uj Cimbora rajzpályázatának az eredménye

Előző számunkban leközöltük, hogy kik és honnan vettek részt az Uj Cimbora első szalmári rajzkiállításán, jelen számunkban pedig a nyertesek nevét közöljük le a multikori összeállítás sorrendjében:

A ref. leányelemiből, Szalmár nyertesek lettek: Béres Ilonka III. díj (festékkészlet), Trohopeusz Magda (dicsérő elismerés).

Rom. kath. zárda leányelemi, Szalmár: Fábján Anesi III. díj (csokolládé), Berger Ilus (dicsérő elismerés).

Rom. kath. fiuelemi, Szalmár: Bartha Zsigmond (dicsérő elismerés).

Ref. fiuelemi, Szalmár: Deutschenschmied Jenő II. díj (könyv), Nagy Loránd III. díj (Miki egér kifestőkönyv), Hajdu Zoltika (dicsérő), Révész Jancsi (dicsérő).

Rákóczi uti állami iskola, Szalmár: Szigyártó Edith I. díj (az Uj Cimbora egész évi előfizetési díja), Pop Margaretha és Magda (dicsérő).

Ref. leánygimnázium, Szalmár: Kató Gizi II. díj,

Sepsy Mária (dicsérő), Siető Valma (dicsérő).

Zárdai rom. kath. leánygimnázium, Szalmár: Tombory Gabriella II. díj (Erdélyi népmondék), Gots Mária (dicsérő).

Ref. fiugimnázium, Szalmár: Lakatos István I. díj (Híres erdélyi magyarok könyv és dicsérő elismerés).

Nyertesek lettek még: Gross Olgá (Várnay Zs. Furulyaszó), Róth Imre (az Uj Cimbora ¼ évi előfizése), Glück Klári és Magda (festékkészlet), Bolos Laci (Miki egér kifestőkönyv).

Nagyvárad ref. elemi: Berkessy Zoltán III. el. o. I. (dicsérő elismerés).

Tasnád: Faff Lajoska (Miki egér kifestőkönyv).

Erdőd: Ciorba Bandika, Erdőd (Miki egér kifestőkönyv).

Kolozsvári Unió. leánygimnázium: Friendl Irén (dicsérő), Mátyás M. (dicsérő).

Szász evang. el. isk.: Hirsch Májer (dicsérő).

Róm. kath. el. iskola: Bakos Béla (dicsérő).

ÉDESANYA POSTÁJA:

A gyermek egészsége

Irja: Dr. Steuer Jenő

Az orvos és betege közötti kapcsolat is elképzelhetetlen kölcsönös szeretet nélkül. Éppen így sikeres paedagogiai munka is csak a tanítvány és nevelője kölcsönös szeretetén alapulhat. Hogyan jön ez a harmonia tanító és tanuló között létre? A tanító és tanár azt a gyermeket szereti, aki iparkodik az iskolai előírásoknak megfelelni, szorgalmat és engedelmisséget tanusít. A gyermek tehát az iskolai kötelezettségek pontos elvégzésével, amelyre az ösztönzést otthonról, szüleitől kell kapnia, kivívja tanítója és tanára szeretetét. Így nyulik vissza a gyermek iskolai sorsa és helyzete a szülei házba, mert az iskolai kvalitások részben az otthoni szoktatás és nevelés eredményei.

A tanító és tanár viszont azért érzi el azt, hogy a gyermek is szeresse őt, ha igazságos. A tanár és tanító köteles számolni azzal, hogy a gyermeknek már a 7. éven túl nagyfokú igazságérzék van. Ez az igazságérzet uralkodik a gyermek eszmevilágában, jelentkezik már a mesék korában, s mindennél a magyarázata az ő szemében csak akkor világos és teljes, ha az igazság kielégítését tartalmazza. Ez az igazságérzet oly nagy, hogy még a megérdemelt büntetést is szívesen elviseli s így a nevelésnek nem akadály, hanem méginkább elősegítője. Ennek a két főtényezőnek: a gyermek kötelességtudásának, a tanító igazságosságának eredménye a kettőjük között kifejlődő kölcsönös szeretet. Ha ez hiányzik, súlyos konfliktusok s összeütközések jelentkeznek, amelyet a gyermeki lélekre s egészségére roppant károsak.

Egy gyermek leveléről kell megemlékeznünk az „Édesanya postájában”. Kis Cimbóránk: Szilágyi Magda leveléről, aki tőlünk kérdi, hogy mihez fogjon, milyen pályára menjen, hogy szülein, testvérein segíthessen? A hajdan gond nélkül élő kis családot tönkretette a tavaszi áradás ugyannyira, hogy most a legnagyobb inséggel néznek a tél elé. Mihez fogjon egy 7 elemű végzett 13-14 éves leányka

ma? Tesszük fel magunknak is a kérdést. Mihez fogjon, amikor még felnőtt munkabíró emberek sem tudnak munkához, kenyérhez jutni. Nehéz egy ilyen kérdésre megoldást találni, de azért feltesszük mégis az „Édesanya postájában”, kérjük szóljon hozzá az, aki tud megoldást, lehetőséget találni még ma is, az ilyen utra induló, tanácstalan kicsi életvándorok számára.

Ahogy kis munkatársaink irnak . . .

HINTA PALINTA.

Hinta palinta!
Magasba száll a hinta,
Daltól hangos a határ,
Elmult már a meleg nyár.

Hinta palinta!
Sesessen száll a hinta,
Már a fellegekbe jár,
Könyven, mint egy kis madár.

Zilah, 1933. aug. 20.

Hinta palinta!
Fellegekbe a hinta,
A nap mosolyogva nézi,
Sugart megvetézi.

Bölöni Sárka.

SZERKESZTŐI ÜZENET:

Dr. Bleicherné Rafael Annus, Tövis. Uj meséjét nagy fetszéssel olvastam el. Birálóbizottságunk. Ugy gondoljuk, hogy ez majd ifjusági rovatunkban nozzuk. Addig azonban írjon még egy pár gyermek-eknek való kedves, bájos mesét. „A csipkefülü kutyát” nagy érdeklődéssel olvasták kis olvasóink. Szeretettel üdvözlöm és várom következő levelét. — **Kirjáné Kovács Emmus, Sárköz.** Bizonyára Elek nagyapó is örülné, ha hallaná, hogy lassan-lassan dalba kezdenek az ő elnemült madárkái is... Hogy a régi gárda tagjai is épp oly szeretettel iragatnak az Uj Cimborának is, mint annak idején a régi Cimborának. A versek közül jönni fognak, ha nem is mind. A Suli azonban egy kicsit hosszú a mi 12 oldalunkhoz. Rövid, talpraesett dolgokat hamarabb tudunk közölni. Karácsonyra készülök hozzátok, ha csak valami közbe nem jön. — **Kovács Nándor, Szilágybagos.** Amit tehetünk, meg tesszünk, kedves tanuló bácsi. Ha már az előbb jött cikkek közlésre kerültek, jönnek majd a „Cár inge” és a többiek is. Az arany ábécéből egyelőre csak huszonöt füzetet kérünk. A szindarabbal azonban belátható időn belül nem foglalkozunk. — **Ney Zsuzsika, Nagyvárád.** Nagyon örültem, Csipikám a helyesen írt és jól fogalmazott levélkédeknek. Az ilyen leveleket mindig szívesen olvasom. Az a pár kis hiba benne nem is olyan nagy hiba. Nem is tudtam, hogy Bandi beteg. Hál' Istennek, hogy már mégis csak lábadozik. Tánitkának köszönöm a szíves figyelmét. Várjuk a várakozó beszámolódat. — **Nemes Nagy Agnes, Budapest.** Margit néni a minap bennjárt a szerkesztőségben, s kérdezte, hogy írtál e már? — Írt bizony — újságotlám én, ha csak egy nyul farknyi kis levelet is, de az a fő, hogy írt. Remélem, ezután szorgalmasabb levelezője leszel az Uj Cimborának? — **Biró Olga, Székelyudvarhely.** Tudtam én, hogy az én kis cimboráim nem fognak cserben hagyni. Lám már is akad az olvasó táborban egy nagyon kedves, helyes, veled egykorú leányka, aki szeretne veled levelezni. Mire az Uj Cimbora odaér, már meg is kapod a levelét. — **Tombory Gabriella, Szalmár.** Kedves volt, hogy meglátogattál kis barátnőddel együtt. A rajzaidal a II. díjat nyerted. Ugye örülsz neki? — **Tereh Sanyika, Meggyes.** El ne feledkezz majd, ha szabad időd lesz, egy rövid beszámoló levelet írni az Uj Cimborának mostani életéről. A játékházikó nagyon fetszelt a gyermekeknek a rajzkiállításon. mind arra alkartak szavazni. Klánika, kis hugod a napokban volt benn, most már ő is készül a játékházikóra. — **Kanizsay Évike, Lázári.** Adta bátorlalan leánykájá! Ilyen bátorlalannak lenni! No, remélem,

ezután nem kell biztatni, hogy meglátogass bennünket. A levelednek bizonyára örülni fognak majd Székelyudvarhelyen. — **Remsey Agnes, Gödöllő.** A küldött rajzokat még a szatmári rajzkiállítás idejére megkaptuk. Finomvonalú, fetszett rajzok. Szívesen közölnénk, ha anyagi helyzetünk úgy engedné. Ha kívánja, visszaküldjük, ha hagyhatja, megőrizzük addig, amíg megtudjuk csináltatni. — **Osváth Anna, Székelykeresztúr.** Zizi története még nem jelent meg könyvünkben, így csak kéziratban küldhetem. Kérem, kedves Annuskám, hogy az ottani gyermekek közt terjessze kis lapunkat. — **Székely Sándor, Tasnád.** Köszönjük, hogy olyan hamar válaszolt levelünk. A postától azonban még ma sem kaptunk értesítést az összegre idején. — **Ref. elemi iskola, Szilágyoslyó.** A szindarabokra történet megrendelés értelmében elküldtük a kért szindarabokat, a „Tiszteled az öregeket” kivételével, ez ugyanis már kifogyott, de a Ref. egyházkerületnél, Nagyvárád, még megrendelhető. — **Kozma Endre Sáros.** A kért szindarabokat már rég elküldtük, de azóta semmi hírt sem kaptunk róla, hogy vajon megérkeztek-e? — **Szilágyi Magda, Havadtó.** Még csak most tudok válaszolni leveledre. Az a jó lélek, aki neked innen járallja a lapot, nem is bácsi, hanem néni. Majd köszönd meg neki egy szép levélben az irántad való jószágát. Címe: Ozv. Lévy Józsefné, Safu-Mare, Str. V. Lucaciu, Lévy palota.

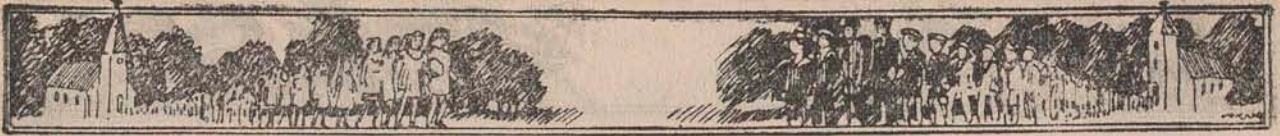
DALOLNAK A KIS CIMBORÁK . . .

ORGONA . . .

(Dallama: Ez az én szeretőm,
ez a kicsi barna.)

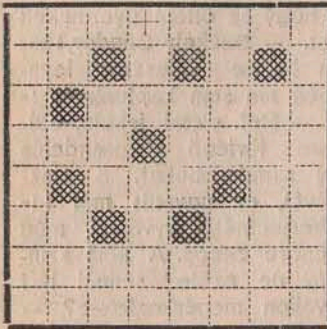
Orgona bokorban dalol a csalogány,
Vollam én is egyszer életemben vidám.
Daloltam oly vígan, mint a madár a fán,
De akkor élt ám még az édes jó anyám.

Az Uj Cimbora mai számához, hátralékos előfizetőink részére egy kis felszólító lapot mellékelünk azon tiszteletteljes kéréssel, hogy szíveskedjenek az azon föltüntetett hátralékos előfizetést kiadóhivatalunk címére beküldeni, mert előfizetőink pontosságától függ a mi zavartalan megjelenésünk is, azt pedig nem szeretnők, hogy hátralékos előfizetőink részére lapunk küldését beszüntetni kénytelenek legyünk.

Bélyeggyűjtés

Vezeti: BÉLA bácsi

Ebbe a számba nem lesz sem kereszt, sem behüfejlény, hanem helyett egy érdekes titkosírással fogunk megismertetni benneteket, amelyre bizonyára emlékezni fognak azok, akik Werne Gyula: Sándor Mátyás c. könyvét elolvasták.

Többféle titkosírás van, de mindeniket csak bizonyos kulcs, u. n. chiffré segítségével lehet megfejteni.

Elsősorban is el kell készíteni a kulcsot, ami a jelen titkosírásnál tulajdonképpen egy kis rostély. A rostélyt ugyanúgy kell elkészíteni, ahogy a képen láthatjátok. A megjegyzett kockákat ki kell vágni, mert ebbe jönnek beírva a betűk. A írás szövegének nagyon rövidnek kell lenni. A levélírás kezdeténél a rostélyt úgy kell fordítani, hogy a kereszt jel fent legyen. Minden kockába egy betű jön. Ha elfogyott a kocka, jobbra fordítjátok a rostélyt úgy, hogy a kereszt jel jobboldalra essék, ugyanígy alulra kerül a kereszt jel, aztán pedig balra felül, ha teljesen megtelt. Most, ha hosszabb a levél, vagy az üzenet szövege, annyiszor ismétlitek az első eljárást, amíg befejeződik a szöveg. Nagy Kata III. polg. és Nagy Elek I. polg. cimboráink küldték be ennek a titkosírásnak a kulcsát, gondolva, hogy érdekelni fog benneteket.

TALÁLÓS KÉRDÉSEK :

1. Hogy hívják a macskát magyarul?
2. Mikor beszél a bányász a lóval?
3. Aki tud latinul olvasni, mondja meg mi az: Tonaludatus?
4. Halvan szeme van és még sem lát. Mi az?

A Családszövetség tagjainak 160 Lei és 10 Lei portó. Egyes szám ára 6 Lei. Magyarországon 12 p. Jugoszláviában 150 dinár. Csehszlovákiában 60 ek.

Az első bélyegek idején még nem bocsájtottak ki olyan sokat, mint mostanában. De akkor még nem is volt így kifejlődve a levelezés, mint az utóbbi évtizedekben. Azért a régi bélyegek között is van több olyan, amelyik nem nagyon értékes, mert a fejlettebb országokban már először is nagyobb mennyiségű bélyeget kellett kiadni.

Az egyszerre kiadott bélyegek közül is értékesebb azonban az a bélyeg, amelyiket ritkábban használnak. Például tudjátok-e, hogy Romániában 100 lejes bélyeg is van? Ugye csodálkoztok, de természetesen találjátok, hogy ez ritkább, mint a 3, 6, vagy 10 lejes.

A kiadóhivatal postája

Kis lapunkra beérkezett előfizetésekkel köszönettel nyugtázzuk.

Fél évre előfizettek: Kertész Zoltán, Dálnoki Baba, Tankó Gizzi, Nagy Bandi és Pista, Bartha Ilonka, Flóra Anni, Kecskeméti István és Berta, Kleinhempel Sári, Turda; Tóbis Margit, gróf Bethlen Katica, Kimpel Olga, Campia Turzii, Szász Jánoska és Katóka, Uioara.

Negyed évre előfizettek: Tóth Judit, Borbély Judit, Szentkirályi Irma és Kató, Fodor Judit, Dézsi Ilonka, Kenderessy Miklós, Penek Éva, Fischer Sándor, Bakó Károly, Tordai Margit, Pálffy Károly és Andor, Logyin Kelemen, József Ila, Csipkés József és Margit, Blényesi Irén, Istvándi Böske és Irén, Pomuțiu Iuliu és Elza, Tömöló István, Kovács Sanyi és Jenő, Sánta Annuska, Turda; Bene Sári és Rachel, Balogh Ibolyka, Gázner Ocsi, Ferenczy Margit, Campia Turzii, Kiss Bandi, Damó József és Klári, Szabó Pirooska, Uioara; Szmolárcsik János, Obornyik Gyula, Dej; Csóthi Ilonka, Satu-Mare.

Uj Cimbora szerkesztősége és kiadóhivatala
Satu-Mare, P. Bratianu No. 9.

Nyomatott:
SZABADSÁJTÓ R. T. NYOMDABÉRLETE
SATU-MARE.